

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان فارس:

ثبت رتبه ملی برای یک‌خانه قاجاری دیگر در شیراز

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان فارس از ثبت یک‌خانه قاجاری در بافت تاریخی شیراز در فهرست ملی خبر داد و گفت: خانه تاریخی "زارع جدس و کدیور"؛ به شماره ۳۴۱۵۱ در فهرست ملی به ثبت رسیده است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، محمد ثابت اقلیدی امروز ۲۹ مردادماه ۱۴۰۳ بایان اینکه در حال حاضر ۳۲۲ خانه تاریخی در شهر شیراز در فهرست ملی به ثبت رسیده است افزود: طبق آمارهای موجود ۳۷۳ خانه تاریخی فارس با قدمت دوره‌های زندیه، قاجار و معاصر در فهرست ملی قرار گرفته است و مطابق قانون این آثار تحت نظارت وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی است و هرگونه دخل و تصرف و عملیات منجر به تخریب و یا تغییر هویت آن شود برابر مواد ۵۵۸ لغایت ۵۶۹ از کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی، تعزیرات و مجازات از دارنده جرم محسوب می‌شود و مرتکب مشمول مجازات قانونی خواهد شد و مرمت و بازسازی اثر صرفاً با تأیید و نظارت این وزارت خانه ممکن خواهد بود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان فارس در خصوص خانه تاریخی "زارع جدس و کدیور" گفت: قدمت این بنای ملی متعلق به دوره قاجار و پهلوی اول است و نام‌گذاری آن به نام مالکین قبلی بنا است.

ثابت اقلیدی بایان اینکه خانه زارع جدس و کدیور در بافت تاریخی شهر شیراز، محله سنگ سیاه، گذر حاج زینل، طاق حسینیه کردها، قرار دارد و بنا تقریباً سه طرف ساخت است افزود: ضلع جنوبی خانه متعلق به دوره پهلوی و سه ضلع دیگر آن متعلق به دوره قاجار است، خانه در اواخر دوره پهلوی به دو قسمت مجزا تبدیل شده که یکی از خانه‌ها مربوط به داوود زارع جدس و دیگری مربوط به کدیور بوده و به همین دلیل بنا دارای دو درب ورودی است.

او گفت: ورودی اصلی بنا از سمت غربی با کتیبه کاشی معرق و شیر سر در پیشانی آن بوده است که در تفکیک خانه مسدود و درب فلزی کوچکی در کنار آن باز می‌شود و ورودی دیگر از سمت جنوب غربی بنا باز شده است، هر دو درب به واسطه یک راهرو بلند و کم ارتفاع به حیاط مرکزی دسترسی دارند و شاه‌نشین بنا هم در ضلع غربی است.

او در ادامه تأکید کرد: در حال حاضر تعمیرات خانه طبق طرح مرمت تأیید شده در حال انجام است و بنا از نظر ایستایی در وضعیت مناسبی بسر می‌برد.

گفتنی است ضلع غربی بنا دارای دو اتاق سهدری و چهاردردی با پلکان و راهرو مرکزی در نما با طاق ضربی، درک‌های چوبی دولتی با طاق هلالی به همراه شیشه‌های رنگی بوده است. این درک‌ها در اتاق سهدری با درب‌های آهنی جایگزین شده‌اند. در بالای درک‌ها و کتیبه‌های پیشانی درک‌ها از تزئینات آجر معقلی استفاده شده است و در پایین همه با سنگ‌های ازاره گندمک هستند سقف این دو اتاق چوبی است.

ضلع شمالی خانه دارای یک اتاق چهاردردی با پلکان سنگی جانبی و راهرو دسترسی است. درک‌های این ضلع نیز چوبی با طاق کلیه تزئینات کاشی و آجر در بدنه و پیشانی بنا بوده است که درک‌ها به آهنی تغییر یافته‌اند. این اتاق به نسبت ساده‌تر از سایر اتاق‌ها هستند. زیرزمین این ضلع با طاق کلیه کار شده است.

ضلع جنوبی بنادر دو اشکوب متعلق به دوره پهلوی است و با یک پلکان سنگی با سنگ‌های مشبک دسترسی دارد. اتاق سهدری این اشکوب با درک‌های دولتی چوبی ساده با طاق کللی، سقف پرواز بندی، بدنه گچ‌بری ساده در حاشیه بالایی دیوار و درک ارسی بوده است.

مصالح استفاده شده در بنا در پی از سنگ و گچ و در نما از آجر و ازاره های سنگی در پایین است. سقف زیر زمین ها با استفاده از تاقهای چوبی و آجری و با طاق آهنک، کللی و مسطح پوشیده شده اند. ورودی بسیاری از اتاقها دارای کاشی شطرنجی سیاه و سفید و حاشیه جووک کاری است.